

UCHWAŁA NR LIV/473/22
RADY MIEJSKIEJ W KORONOWIE

z dnia 30 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Koronowo na lata 2022 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 t. j.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) w związku z art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 r. poz. 2469)

uchwała się co następuje

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Koronowo na lata 2022 - 2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Koronowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 roku i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy Koronowo.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Koronowie

**Katarzyna Brygida Szulta -
Romaniuk**

Załącznik do uchwały Nr LIV/473/22
Rady Miejskiej w Koronowie
z dnia 30 marca 2022 r.

***Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania
Narkomanii Gminy Koronowo
na lata 2022 - 2025***

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1.	Prawne umocowanie programu.....	4
1.2.	Cele programu.....	5
1.3.	"Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną." Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r. Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa, 2020 r.	6
1.4.	Charakterystyka rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych w Polsce na podstawie badania Państwowego Zakładu Higieny - Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego.....	8
2.	Diagnoza społeczności lokalnej.....	9
2.1.	Ludność Gminy Koronowo.....	10
2.2.	Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe na terenie gminy.....	11
2.3.	Naruszenie prawa i porządku publicznego.....	12
2.4.	Osoby korzystające z pomocy społecznej.....	13
2.5.	Rynek napojów alkoholowych.....	15
2.5.1.	Ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie.....	15
2.5.2.	Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.....	16
3.	Oferta pomocy dla mieszkańców Gminy Koronowo.....	16
3.1.	Partnerstwo lokalne w realizacji programu przeciwdziałania alkoholizmowi.....	16
3.2.	Świetlica socjoterapeutyczna w Koronowie.....	17
3.3.	Program edukacyjno-wychowawczy z elementami profilaktyki uzależnień.....	17
3.4.	Program edukacyjno-profilaktyczny „FreD goes net”.....	18
3.5.	Działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Koronowie.....	18
3.5.1.	Porady Prawne.....	18
3.5.2.	Program terapeutyczny dla osób uzależnionych od alkoholu.....	18
3.5.3.	Punkt pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu.....	19
3.5.4.	Punkt konsultacyjny dla osób współuzależnionych.....	20
3.5.5.	Punkt konsultacyjny dla młodzieży.....	21
3.5.6.	Punkt konsultacyjno-informacyjny.....	21
4.	Realizacja gminnego programu.....	22
4.1.	Zasady organizacji i koordynacji programu.....	22
4.2.	Zadania gminnego programu i sposób ich realizacji.....	23
4.2.1.	Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.....	23
4.2.2.	Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii.....	26
4.3.	Zasady finansowania programu.....	29
4.4.	Plan wydatków na realizację programu.....	30

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Koronowo na lata 2022 - 2025

1. Wprowadzenie

Według Światowej Organizacji Zdrowia uzależnieniem jest stan psychiczny, a niekiedy także fizyczny, który wynika z interakcji pomiędzy organizmem a środkiem uzależniającym. Stan ten charakteryzuje się zmianą zachowania oraz innymi reakcjami, do których należy konieczność zażywania tego środka, w sposób ciągły lub okresowy, celem doznania jego wpływu na psychikę, a niekiedy także po to, aby uniknąć objawów wynikających z jego braku. Wyróżniamy dwa główne rodzaje uzależnień: chemiczne i behawioralne. Uzależnienia chemiczne są uzależnieniami organizmu od jakiejś substancji. Zaliczamy do nich najczęściej uzależnienie od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Uzależnienia behawioralne natomiast to uzależnienia od czynności lub emocji. Są to kompulsywne zachowania, które powtarzamy, nawet jeśli tego nie chcemy. Najczęściej do uzależnień behawioralnych zaliczamy uzależnienie od hazardu, gier komputerowych, zakupów oraz ryzykownych zachowań.

Konsumpcja napojów alkoholowych ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. zakłócenia spokoju i porządku publicznego, przestępczość, wypadki komunikacyjne, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Z tego powodu działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i rozwiązywania ich powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Światowa Organizacja Zdrowia podaje, że alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia społeczeństwa, a ponad 200 rodzajów chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Choroby występujące na tle używania alkoholu to przede wszystkim: urazy, zaburzenia umysłowe i psychiczne, zaburzenia żołądkowo-jelitowe, nowotwory, choroby układu krążeniowego, zaburzenia immunologiczne, choroby układu kostnego i rozrodczego oraz szkody prenatalne. W całej Europie picie alkoholu jest odpowiedzialne za ¼ wszystkich nagłych zgonów młodych ludzi pomiędzy 15 a 29 rokiem życia. Corocznie z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio pićem alkoholu.

Blisko 80 % współmałżonków i partnerów alkoholików doznaje przemocy ze strony współmałżonka, czy partnera. Około 60 % pacjentów leczonych odwykowo przyznaje, że ma problemy związane ze stosowaniem przemocy wobec najbliższych. Niemal w co piątej rodzinie dochodzi do konfliktów z powodu nadużywania alkoholu. Wzrasta też liczba interwencji policji w sprawach przemocy w rodzinie.

Około 1/5 wszystkich pacjentów kończących programy terapii uzależnienia od alkoholu to pacjenci zobowiązani do leczenia przez sąd.

Każdego roku policja zatrzymuje w Polsce średnio ponad 155 tys. nietrzeźwych kierowców. W wypadkach drogowych, w których biorą udział nietrzeźwi, ginie rocznie ok. 1000 osób, a ponad 10 tys. zostaje rannych.

Narkomania jako zjawisko patologiczne w naszym kraju zatacza coraz szersze kręgi, a używanie środków odurzających i substancji psychotropowych wywołuje negatywne następstwa kryminalne, społeczne, ekonomiczne i zdrowotne. Od początku lat dziewięćdziesiątych obserwujemy w Polsce nasilenie rozmiarów problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i środków odurzających. Szybko rosło rozpowszechnienie eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji nielegalnych szczególnie wśród młodzieży. Pojawiły się też pierwsze sygnały zainteresowania substancjami psychoaktywnymi i środkami odurzającymi wśród dorosłych, przynajmniej w dużych miastach. Rosły w znacznym tempie wskaźniki narkomanii rozumianej jako regularne używanie substancji psychoaktywnych, powodujące poważne problemy. Zwiększała się podaż substancji psychoaktywnych na nielegalnym rynku i w ślad za tym ich dostępność. Wraz ze wzrostem ilościowym następowały zmiany jakościowe. Pojawiły się na szerszą skalę nowe, charakterystyczne dla krajów zachodnich substancje i nowe wzory ich używania. Ostatnie lata przyniosły nie tylko zmianę skali zjawiska, ale również w obrazie narkomana. Do tej pory kojarzył się on z brudnym, zaniedbanym środowiskiem.

Z analizy danych statystycznych policji wynika, że zjawisko narkomanii jest nadal jednym z poważniejszych negatywnych zjawisk społecznych. Szczególnie narażone na nie są dzieci i młodzież, głównie z powodu lekceważenia problemu i panującą modą na zażywanie substancji odurzających. Dealerzy narkotykowi działają wszędzie tam, gdzie gromadzi się młodzież (np. dyskoteki, kluby, szkoły). Młodzi ludzie mają dość beztroski stosunek do problemu używania substancji psychoaktywnych i zjawiska narkomanii. Nadal jest moda na zażywanie substancji uzależniających, traktowanych jako element zabawy, relaksu, rozrywki, pomocy w nauce, wspomagania przeżyć i doznań.

Istotą działań profilaktycznych jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których wystąpienie lub spotęgowanie w przyszłości wydaje się wysoce prawdopodobne. Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za niekorzystne i dolegliwe społecznie. Z tego względu jest znacznie bardziej opłacalna niż kosztowne działania naprawcze konieczne w sytuacji, gdy zaskakująco wzrasta skala wcześniej niedostrzeganych lub bagatelizowanych niepożądanych zjawisk.

Dodatkowo specjaliści wskazują, że pandemia COVID-19 w istotny sposób zwiększyła obciążenie zdrowotne i społeczne związane z uzależnieniami. Metody zapobiegania i terapii muszą ulegać stałej modyfikacji. Wzrost uzależnionych jest ukrytym kosztem pandemii COVID-19, a co za tym idzie związane z nią ograniczenie aktywności społecznej, izolacji i niepokoju o bezpieczeństwo ekonomiczne.

1.1.Prawne umocowanie programu

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają:

- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 t. j.),

- ✓ Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.),
- ✓ Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 642),
- ✓ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. (M.P. z 2021 r. poz. 1204),
- ✓ Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Kujawsko-Pomorskim na lata 2021-2025 z dnia 27 września 2021 r.,
- ✓ Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Kujawsko-Pomorskim na lata 2021-2025 z dnia 27 września 2021 r.,
- ✓ Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025, przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Koronowie Nr XXII/204/16 z dnia 24 lutego 2016 r.,
- ✓ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Koronowo na lata 2021-2026, przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Koronowie Nr XXXIII/289/20 z dnia 23 grudnia 2020 r.

1.2.Cele programu

Głównym celem programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych, które wynikają z nadużywania napojów alkoholowych, używania środków odurzających i substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe programu:

- ✓ zmniejszenie liczby nowych przypadków uzależnień od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych, zachowań (uzależnienia behawioralne),
- ✓ podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów i skutków związanych z uzależnieniami,
- ✓ zwiększenie liczby osób podejmujących leczenie odwykowe oraz utrzymujących abstynencję,
- ✓ zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- ✓ doskonalenie metod i zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami,
- ✓ wzrost zaangażowania społeczności lokalnych w działania profilaktyczne,
- ✓ zmniejszanie rozmiarów szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych uzależnieniami,
- ✓ powiększanie zasobów materialnych, merytorycznych i organizacyjnych, niezbędnych do rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami,
- ✓ zwiększanie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi uzależnieniami.

Realizacja wymienionych celów wymaga podjęcia działań w dwóch podstawowych sferach: edukacyjno – profilaktycznej i interwencyjno – terapeutycznej.

1.3. "Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną." Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r. Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa, 2020 r.

Wiosną 2019 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Badania ESPAD podjęto w 1995 r. z inicjatywy Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs (Pompidou Group) działającej przy Radzie Europy.

Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ulokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodszej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 11,3% uczniów z młodszej kohorty i 18,8% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 66,7% uczniów młodszych i 43,4% uczniów starszych. Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 49,9% gimnazjalistów i 65,5% uczniów ze starszej grupy. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 23,0% uczniów z grupy młodziej i 35,5% ze starszej.

Palenie tytoniu jest obecnie podobnie rozpowszechnione wśród dziewcząt, jak wśród chłopców. Picie napojów alkoholowych jest nieznacznie bardziej rozpowszechnione wśród chłopców, niż wśród dziewcząt, chociaż niektóre wskaźniki picia są już takie same.

Jeszcze rzadziej zdarza się przyjmowanie leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza. Takie doświadczenia, chociaż raz w życiu, stały się udziałem 15,1% uczniów z młodziej kohorty i 18,3% ze starszej kohorty.

Sięganie po te leki jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż wśród chłopców.

Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, zwłaszcza alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 21,4% młodszych uczniów i 37,0% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych wśród uczniów gimnazjów jest amfetamina (4,2%), a wśród uczniów szkół wyższego poziomu – ecstasy (5,1%).

Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia marihuanę lub haszysz przetwory konopi na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W klasach trzecich gimnazjów używa tych środków ponad 16,7% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych – 29,6%.

W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 9,0% uczniów klas trzecich gimnazjów i 15,1% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu.

Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Do problemowych użytkowników marihuany lub haszyszu zidentyfikowanych przy pomocy testu przesiewowego zaliczyć można 5,2% gimnazjalistów oraz 6,7% uczniów ze starszej kohorty.

Rozpowszechnienie używania nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. „dopalaczy” jest niższe niż przetworów konopi. Wśród gimnazjalistów 5,2%, a wśród starszych uczniów 5,3% używało kiedykolwiek tych substancji. Odsetek gimnazjalistów, którzy sięgali po „dopalacze” w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem wyniósł 2,5%. W starszej kohorcie takich uczniów było 2,2%. Używanie nowych substancji psychoaktywnych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych przejawiający się w ocenach respondentów. Na tym tle dostępność substancji nielegalnych jest oceniana niżej. Spośród substancji nielegalnych najwyżej oceniana jest dostępność przetworów konopi.

Badani narażeni są przede wszystkim na oferty napojów alkoholowych, spośród substancji nielegalnych uczniom najczęściej proponowane są przetwory konopi oraz alkohol produkowany nielegalnie domowym sposobem.

Większość młodzieży jest dobrze zorientowana w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. O stopniu ryzyka, według ocen respondentów, decyduje bardziej nasilenie używania, niż rodzaj substancji.

Oczekiwania wobec alkoholu oraz marihuany i haszyszu formułowane przez młodzież szkolną odwołują się w większym stopniu do pozytywnych konsekwencji niż ewentualnych szkód.

Około jedna piąta uczniów grała, chociaż raz w życiu, w gry hazardowe, tj. takie gdzie stawia się pieniądze i można je wygrać. W czasie ostatnich 30 dni takie zachowanie zadeklarowało 5,5% uczniów trzecich klas gimnazjów i 7,9% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Można szacować, że ok. 1% młodzieży może być zagrożonych hazardem problemowym.

Porównanie wyników badania z 2019 r. z wynikami wcześniejszych badań w zakresie picia alkoholu przez młodzież wykazuje kontynuację trendu spadkowego.

Trochę inaczej rzecz się ma z substancjami nielegalnymi. Wskaźniki używania przetworów konopi dopiero w 2019 r. przełamały wcześniejszy trend wzrostowy.

Inne wskaźniki problemu marihuany i haszyszu, takie jak dostępność tych substancji, czy zasięg używania ich w otoczeniu badanych wykazują podobne tendencje jak rozpowszechnienie używania. Potwierdza to tezę o zahamowaniu trendu wzrostowego problemu przetworów konopi wśród młodzieży szkolnej.

W zakresie wskaźników picia alkoholu i palenia tytoniu obserwowano proces zacierania się różnic związanych z płcią, który doprowadził do zrównania się kilku wskaźników używania tych substancji przez dziewczęta i chłopców.

Zmiany w rozpowszechnieniu używania przetworów konopi wśród chłopców i dziewcząt nie układają się w tak czytelną tendencję, chociaż tu również można zaobserwować lekkie zmniejszenie się różnic między chłopcami, a dziewczętami, przynajmniej w stosunku do 1995r.

W obszarze oceny ryzyka związanego z używaniem przetworów konopi obserwujemy trend spadkowy odsetków badanych przypisujących ich używaniu duże ryzyko. Ten niekorzystny trend w 2019 r. znajduje swoją kontynuację. Inaczej jest w obszarze napojów alkoholowych – odsetki respondentów skłonnych wiązać duże ryzyko z piciem w 2019 r. uległy zwiększeniu.

W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy. Podobnie dzieje się też z tytoniem. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów dokonujących zakupów takich napojów alkoholowych jak piwo czy wódka.

Rozpowszechnienie używania „dopalaczy” wykazuje od 2011 r. trend spadkowy. Podobnie zmniejszają się odsetki respondentów otrzymujących propozycje zakupu, otrzymania, bądź użycia tych substancji, a także wysoko oceniających ich dostępność. Warto dodać, iż rosną frakcje respondentów przypisujących duże ryzyko nawet eksperymentowaniu z „dopalaczami”.

1.4.Charakterystyka rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych w Polsce na podstawie badania Państwowego Zakładu Higieny - Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego

Z badań „Epidemiologia Zaburzeń Psychiatrycznych i Dostępność Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej” (EZOP), zrealizowanych na próbie 10 000 respondentów w wieku 18-64 lat wynika, że co czwarty Polak w wieku produkcyjnym doświadczał w swoim życiu zaburzeń psychicznych - informuje Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny.

Badanie EZOP jest pierwszym w Polsce badaniem stanu zdrowia psychicznego Polaków. Jego realizację umożliwiło wsparcie finansowe Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

W wyniku badania stwierdzono, że 11,9% mieszkańców Polski w wieku produkcyjnym można zaliczyć do ogólnej kategorii nadużywających alkoholu, w tym 2,4% osób spełnia kryteria diagnostyczne zespołu uzależnienia od alkoholu.

Prognozowanie wyników badania na populację Polaków w wieku produkcyjnym pozwala szacować liczbę osób nadużywających alkoholu na ponad 3 miliony, a wśród nich ponad 600 tysięcy to osoby z zespołem uzależnienia. W grupie tej zdecydowanie dominują mężczyźni, wśród których zidentyfikowano 20,5% nadużywających alkoholu i 4,4%—uzależnionych.

Oznacza to, że co piąty mężczyzna w wieku produkcyjnym nadużywa alkoholu. Wśród kobiet proporcja nadużywających jest znacznie mniejsza i wynosi 3,4%.

Poziom rozpowszechnienia społecznych i zdrowotnych problemów związanych z używaniem alkoholu jest tym większy, im powszechniej alkohol jest w populacji używany. Badanie wykazało, że ponad 80% populacji w wieku 18–64 lat można zaliczyć do kategorii konsumentów alkoholu, tzn. osób, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy piły alkohol. Postawy abstynenckie są częstsze wśród kobiet (25,5%) niż wśród mężczyzn (10,9%). Ogółem jedna czwarta populacji polskiej w wieku 18–64 lata sięga po alkohol co najmniej raz w tygodniu, Wśród mężczyzn odsetek ten wynosi już 38%, a wśród kobiet ponad 10%.

Wyniki sugerują, że tradycyjny wzór picia (mała częstotliwość picia i relatywnie wysokie dawki jednorazowe), jaki był powszechny w Polsce jeszcze w latach osiemdziesiątych, ulega transformacji.

Alkohol staje się produktem codziennego użytku. Większa częstotliwość picia wiąże się z ryzykiem wykształcenia się tolerancji na działanie alkoholu, co zwykle poprzedza zwiększenie jednorazowo konsumowanych ilości.

2. Diagnoza społeczności lokalnej

Gmina Koronowo leży w powiecie bydgoskim, na północ od Bydgoszczy, jest gminą miejsko - wiejską. W jej skład wchodzi: miasto Koronowo i 33 sołectwa.

Adresatami w/w programu są mieszkańcy Gminy Koronowo, a w szczególności osoby uzależnione i współuzależnione oraz dzieci i młodzież.

Do podstawowych problemów występujących na terenie Gminy Koronowo należą:

- Problemy indywidualne:

- a) zmniejszanie się odporności na choroby,
- b) obniżanie kultury osobistej,
- c) upadek hierarchii wartości,
- d) zwiększanie ryzyka ulegania i powodowania wypadków,
- e) obojętność,
- f) brak aktywności życiowej,
- g) konflikt z prawem.

- Problemy w rodzinie:

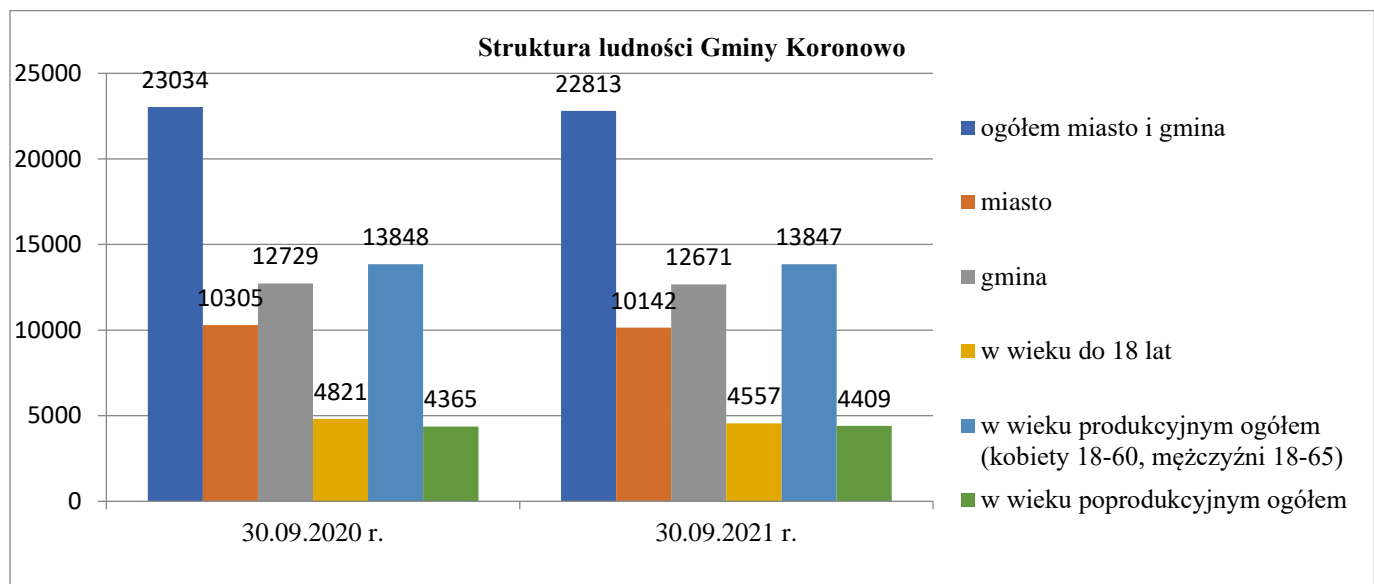
- a) rozkład życia rodzinnego,
- b) demoralizacja małoletnich dzieci,
- c) zwiększenie konfliktowości,
- d) zubożenie rodzin,
- e) brak perspektyw życiowych,
- f) brak odpowiedzialności za rodzinę.

- Problemy w społeczności:

- a) zakłócanie porządku publicznego,
- b) powodowanie wypadków w miejscach publicznych i w pracy,
- c) obniżanie wieku inicjacji alkoholowej,
- d) spadek wydajności na stanowisku pracy.

2.1. Ludność Gminy Koronowo

- Według stanu na dzień **30.09.2021** r. na terenie Gminy Koronowo zamieszkiwało łącznie **22 813** osób w tym na terenie miasta **10 142** osób.

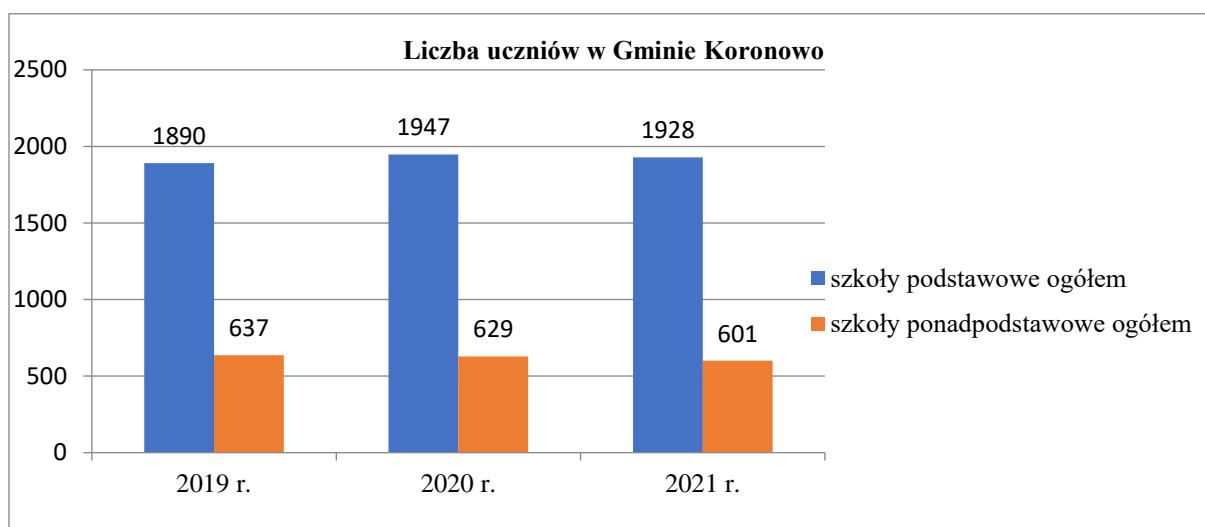
(wg danych Urzędu Miejskiego w Koronowie)

Wykorzystując dane szacunkowe PARPA, jest możliwe oszacowanie liczby osób na terenie Gminy Koronowo wymagających różnego typu oddziaływań w ramach gminnego programu w/g danych z roku 2021:

- ok. 2% dorosłej populacji to uzależnieni od alkoholu – w naszej Gminie to około **365** osoby,
- ok. 5 – 7% dorosłej populacji to osoby pijące szkodliwie – w naszej Gminie tj. od **913** do **1278** osób,
- ok. 4% dorosłej populacji to dorośli żyjący w otoczeniu osoby nadużywającej alkoholu – w naszej gminie to około **730** osób.

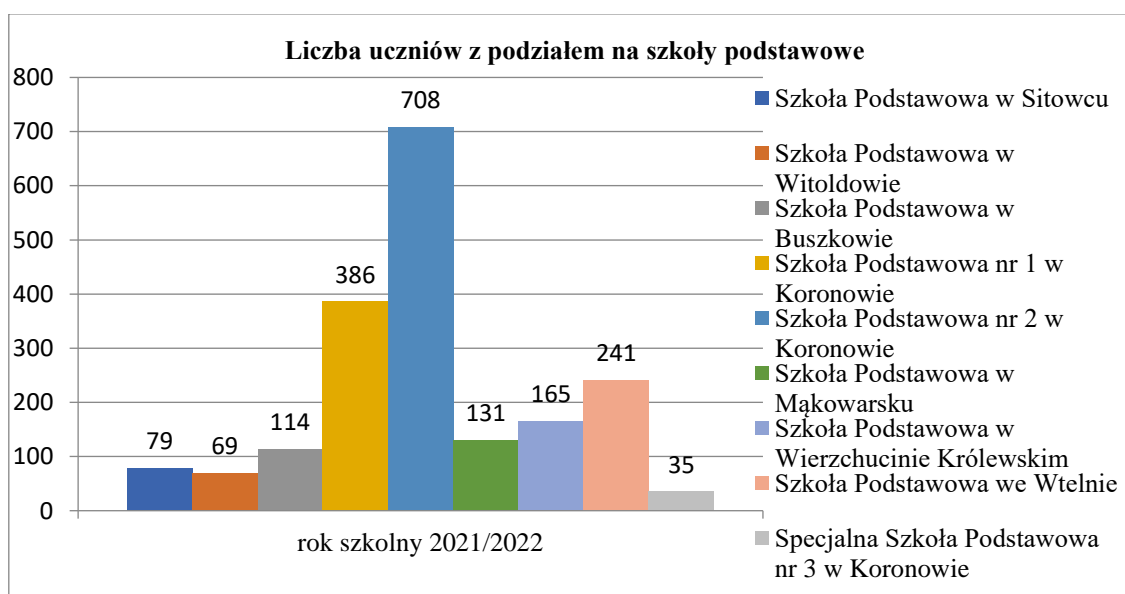
2.2. Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe na terenie gminy

Młodociani sięgają po alkohol przede wszystkim, żeby zaimponować rówieśnikom i zapomnieć o problemach w domu i szkole. Dzieci bardzo często dziedziczą chorobę alkoholową po jednym lub obojgu rodzicach. Konsekwencje, które najczęściej odczuwają młodzi ludzie nadużywający alkoholu, dotyczą przede wszystkim problemów w szkole i domu. Związane są one z koncentracją uwagi, problemami psychicznymi oraz pedagogicznymi, a także zdrowotnymi. Uczniowie pochodzący z rodzin dysfunkcyjnych lub nadużywający napojów alkoholowych powinni być objęci indywidualnym programem szkolnym, którego podstawowym celem stałaby się pomoc w nauce oraz rozwój psychospołeczny takiej młodzieży.

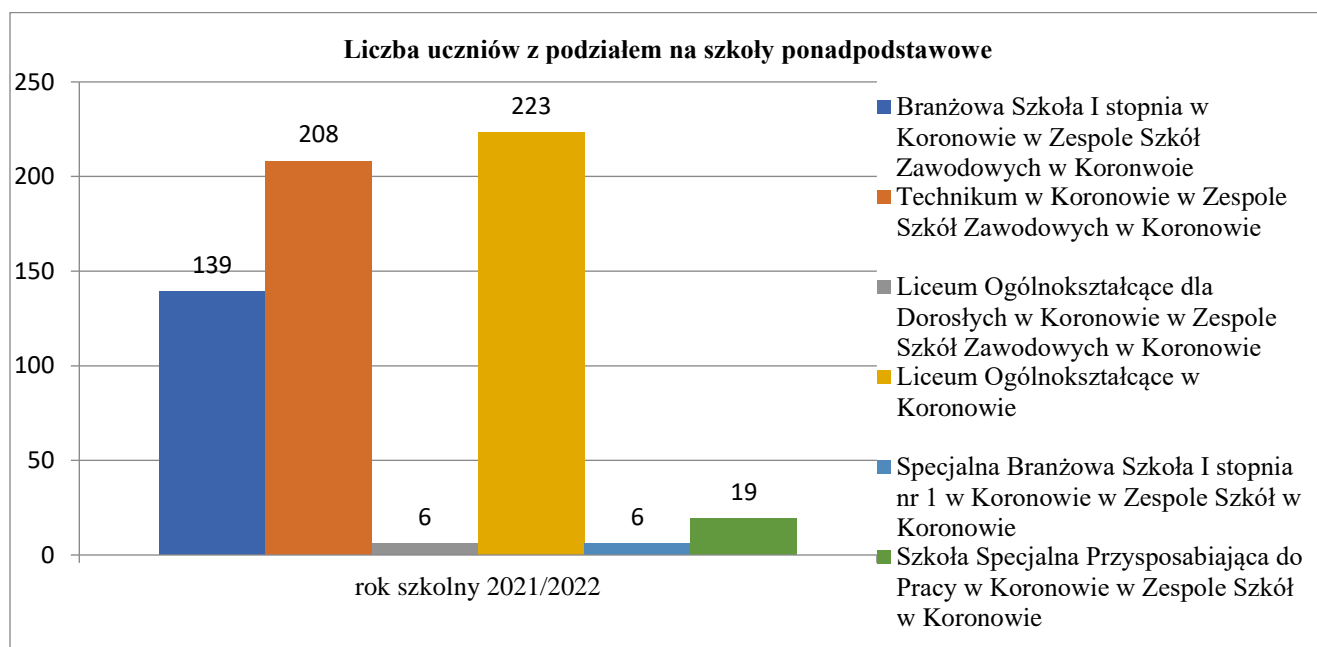
(wg danych Miejsko-Gminnego Zespołu Edukacji w Koronowie, Powiatowego Centrum Zarządzania Oświatą w Koronowie oraz Zespołu Szkół w Koronowie)

Dyrektorzy szkół z terenu Gminy Koronowo poinformowali, że w latach 2019 i 2020 nie stwierdzono w żadnej ze szkół przypadków stosowania lub posiadania środków psychoaktywnych przez uczniów ani nie stwierdzono sprzedaży i/lub rozprowadzania środków psychoaktywnych na terenie placówek oświatowych.

(wg danych Miejsko-Gminnego Zespołu Edukacji w Koronowie oraz Zespołu Szkół w Koronowie)

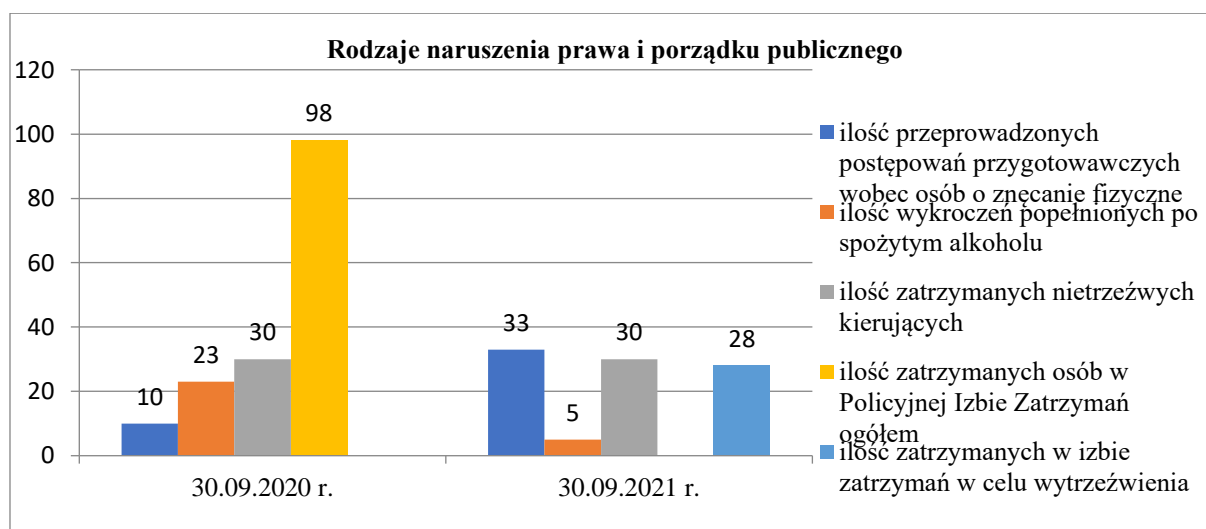
Wśród różnych instytucji odpowiedzialnych za wychowanie młodego pokolenia najważniejsza rola przypada rodzinie, ale nie można zapomnieć o roli jaką w profilaktyce alkoholowej wśród młodzieży odgrywają szkoły. Cieszy fakt, że dla osiągnięcia jak najlepszych, realnych efektów, coraz częściej sięgają one po rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sprawdzone programy profilaktyczne.

(wg danych Powiatowego Centrum Zarządzania Oświatą w Koronowie)

2.3. Naruszenie prawa i porządku publicznego

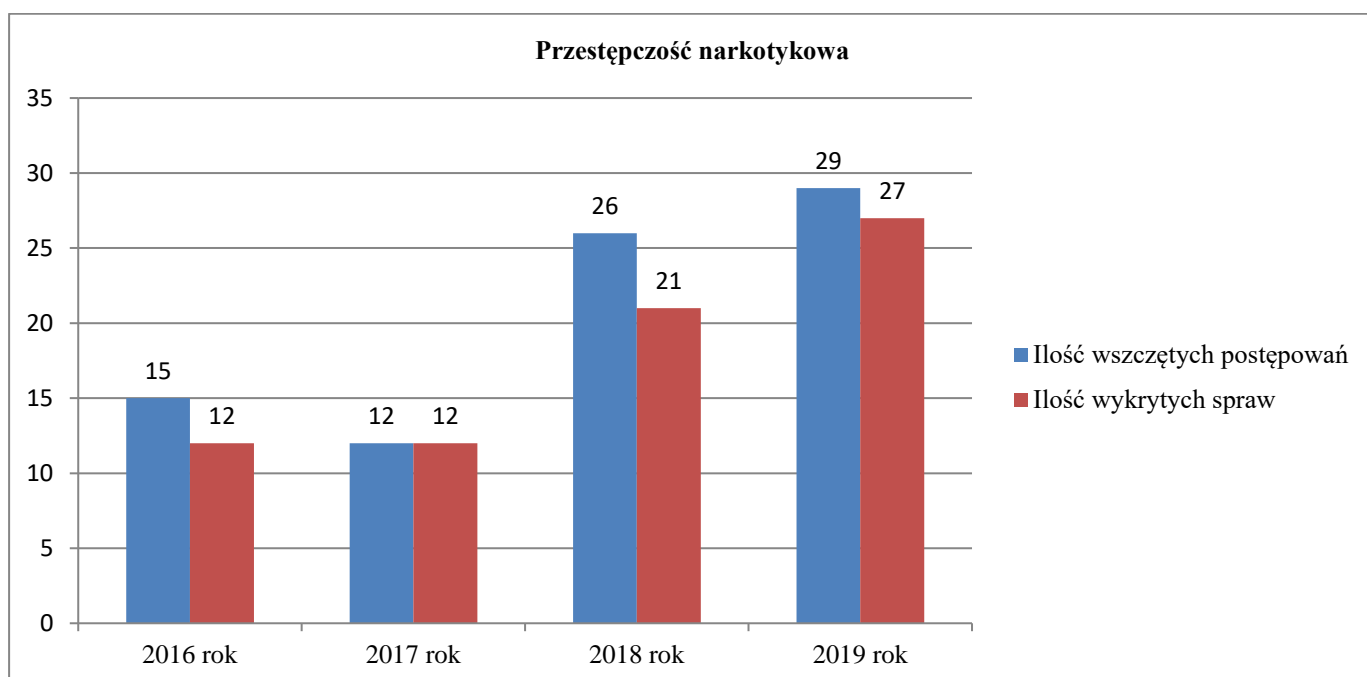
Kłopoty uczniów w szkole stają się także przyczyną problemów z wymiarem sprawiedliwości. Należy zwrócić uwagę, że młodzi ludzie większość przestępstw popełniają pod wpływem alkoholu.

(wg danych Komisariatu Policji w Koronowie)

Używanie alkoholu w Polsce, podobnie jak we wszystkich krajach europejskich, związane jest z przestępczością, o czym świadczą policyjne statystyki, przygotowane przez Komisariat Policji w Koronowie za minione dwa lata.

Choroba alkoholowa nie rozwija się z dnia na dzień, ale proces ten trwa często miesiącami, a nawet latami. Trzeba wiedzieć, że im osoba uzależniona jest młodsza, tym szybciej alkohol stwarza spustoszenie w jej organizmie. Młodzi ludzie w coraz młodszym wieku próbują spożywać napoje alkoholowe, ponieważ dolna granica sięga wieku już 10 –13 lat. Niestety wielu młodych ludzi nie potrafi sobie wyobrazić dobrej zabawy bez napojów alkoholowych, czemu trudno się dziwić, ponieważ w polskiej kulturze występuje brak alternatywnych wzorców zabawy i spędzania wolnego czasu.

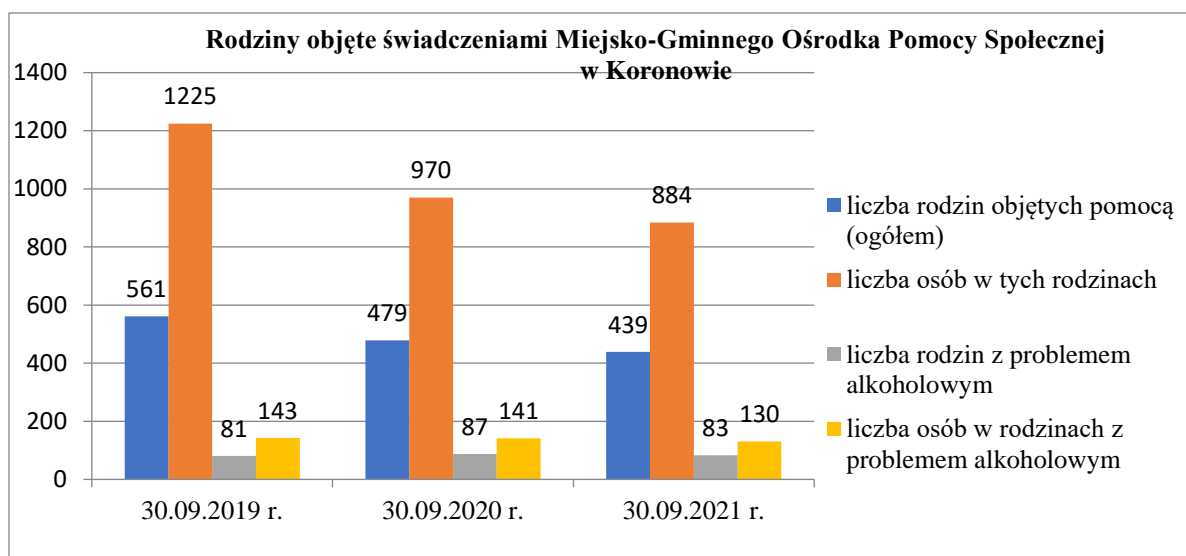
(dane pozyskane ze sprawozdań z działalności Komendanta Komisariatu Policji w Koronowie)

Z danych zamieszczonych w powyższej tabeli wynika, że w latach 2018 i 2019 mamy do czynienia z wyraźną tendencją wzrostową ilości wszczętych postępowań związanych z przestępczością narkotykową w Gminie Koronowo.

2.4. Osoby korzystające z pomocy społecznej

Pomoc materialna przedstawiona na poniższym wykresie jest pomocą finansową wypłacaną przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy w Koronowie w formie zasiłków celowych, zasiłków okresowych oraz zasiłków stałych.

W rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny, żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci, 2,5 mln osób nadużywających alkoholu oraz 700-900 tys. osób uzależnionych. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne.

(wg danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie)

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc.

Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska, jak: uzależnienie, bezrobocie itp.), jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

Najwięcej przestępstw przeciwko rodzinie dokonywanych jest właśnie pod wpływem alkoholu. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Ich główną ideą jest stworzenie wspólnej płaszczyzny działania dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w Koronowie co roku przedstawia w swoim sprawozdaniu dane dotyczące skali zjawiska przemocy stosowanej w koronowskich rodzinach. W roku 2021 Zespół Interdyscyplinarny prowadził czynności w sprawie 30 Niebieskich Kart założonych w bieżącym roku z czego 8 wpłynęło od M-GOPS, 21 z Komisariatu Policji, a 1 z Oświaty. Ponadto w 2021 r. prowadzono jeszcze 88 procedur Niebieskich Kart, rozpoczętych w poprzednich latach.

W 2021 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z wymogiem odbyli 3 posiedzenia plenarne oraz odbyło się 478 spotkań grup roboczych. W każdym z tych przypadków udzielono ofiarom przemocy daleko idącej pomocy ze strony wszystkich instytucji, których przedstawiciele uczestniczą w pracy zespołów roboczych (pracownicy socjalni M-GOPS, pedagodzy i psychologowie szkolni, dzielnicowi Komisariatu Policji, kuratorzy zawodowi i społeczni, członkowie M-GKRPA i pielęgniarki SPZOZ Koronowo, przedstawiciele Prokuratury Rejonowej).

2.5. Rynek napojów alkoholowych

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w miesiącu czerwcu 2018 r., zostały przyjęte przez Radę Miejską w Koronowie nowe uchwały dotyczące:

- maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Koronowo odrębnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych: do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18% zawartości alkoholu, do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży,
- uchwała w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Koronowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

2.5.1. Ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie

Uchwała Nr LXVIII/568/18 Rady Miejskiej w Koronowie z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Koronowo odrębnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych: do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18% zawartości alkoholu, do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży weszła w życie 19 lipca 2018 r.

Na terenie Gminy Koronowo ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, odrębnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych:

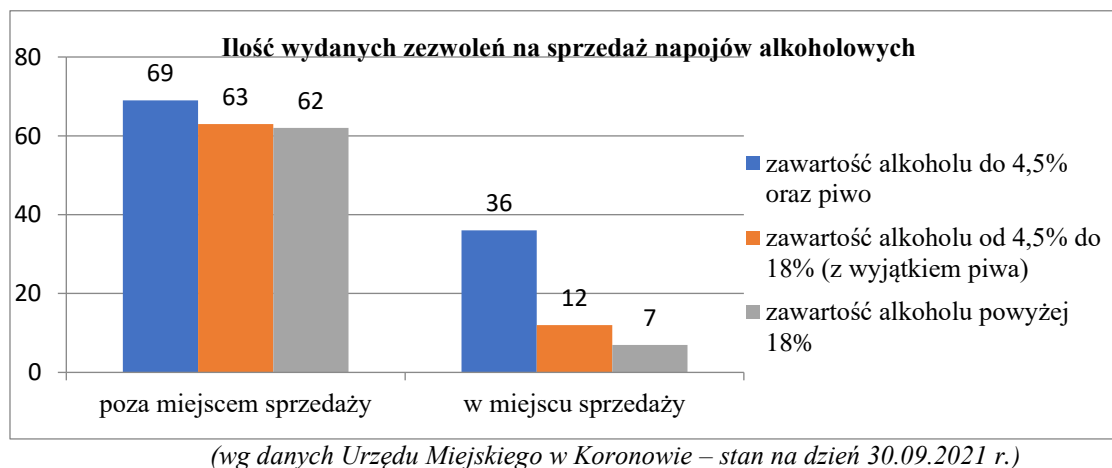
Do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 90 zezwoleń,
- pow. 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 75 zezwoleń,
- pow. 18% zawartości alkoholu – 75 zezwoleń.

Do spożycia w miejscu sprzedaży:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 60 zezwoleń,
- pow. 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 20 zezwoleń,
- pow. 18% zawartości alkoholu – 20 zezwoleń.

Ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Koronowo przedstawia poniższy wykres.

W 2021 roku wydano 3 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa.

2.5.2. Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych

Uchwała podjęta w dniu 27 czerwca 2018 r., Nr LXVIII/569/18 przez Radę Miejską w Koronowie dotyczy zasad usytuowania na terenie Gminy Koronowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Miejscami sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oprócz miejsc wymienionych w ustawie są: zajazd, restauracja, gospoda, bar, kawiarnia, punkt małej gastronomii, pijalnia piwa, smażalnia, pizzeria, pub, ogródek piwny, ogródek letni, kawiarenka letnia i inne placówki gastronomiczne.

W punkcie sprzedaży napojów alkoholowych musi znajdować się aktualne zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wraz z dowodem ważnej opłaty za korzystanie z zezwolenia za dany rok, uwidoczniona informacja o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.

W trakcie prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, może być przeprowadzona lustracja obiektu lub miejsca pod względem usytuowania punktu sprzedaży.

W punktach sprzedaży napojów alkoholowych mogą być przeprowadzane kontrole przez Miejsko – Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Zgodnie z podjętą uchwałą, punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie mogą znajdować się w bezpośrednim sąsiedztwie (przy granicy posesji, nieruchomości): miejsc kultu religijnego, cmentarzy, miejsc pamięci, szkół oraz innych placówek oświatowo – wychowawczych i opiekuńczych.

Dopuszcza się możliwość funkcjonowania tzw. ogródków piwnych, ogródków letnich i kawiarenek letnich na wolnym powietrzu, ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych do 4,5% i piwa. “Ogródki” i “Kawiarenki” mogą być usytuowane przy sklepach, przy punktach gastronomicznych lub jako działające samodzielnie. Teren ogródka lub kawiarenki powinien być wydzielony. Punkty te muszą spełniać wymogi podane w ustawie.

3. Oferta pomocy dla mieszkańców Gminy Koronowo

3.1. Partnerstwo lokalne w realizacji programu przeciwdziałania alkoholizmowi

- Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie,
- Zespół Interdyscyplinarny w Koronowie,
- Komisariat Policji w Koronowie,
- Zakład Karny w Koronowie,
- Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Koronowie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Koronowie,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w SP ZOZ w Koronowie,

- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koronowie z filią w Bydgoszczy,
- 9 szkół podstawowych: SP w Buszkowie, SP Nr 1 w Koronowie, SP Nr 2 w Koronowie, SP w Mąkowarsku, SP w Sitowcu, SP w Wierzchucinie Królewskim, SP w Witoldowie, SP we Wtelnie oraz Specjalna Szkoła Podstawowa Nr 3 w Koronowie w Zespole Szkół w Koronowie, dla której organem prowadzącym jest Powiat Bydgoski,
- 6 szkół ponadpodstawowych: Branżowa Szkoła I Stopnia w Koronowie w Zespole Szkół Zawodowych w Koronowie, Technikum w Koronowie w Zespole Szkół Zawodowych w Koronowie, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Koronowie w Zespole Szkół Zawodowych w Koronowie, Liceum Ogólnokształcące w Koronowie, Specjalna Branżowa Szkoła I stopnia nr 1 w Koronowie w Zespole Szkół w Koronowie oraz Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Koronowie w Zespole Szkół w Koronowie,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej w Koronowie – Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży,
- Parafie Rzymsko-Katolickie na terenie gminy,
- Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, V Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, IV Zespół Kuratorski wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich Bydgoszcz – północ.

3.2.Świetlica socjoterapeutyczna w Koronowie

Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej od wielu lat prowadzi w Koronowie Świetlicę Socjoterapeutyczną. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i skupia dzieci wymagające wsparcia z powodu zaburzeń zachowania, wychowujące się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju oraz dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Świetlica socjoterapeutyczna spełnia rolę opiekuńczo-wychowawczą połączoną z profilaktyką. Oprócz zajęć świetlicowych, dzieci i młodzież mają zapewnioną pomoc przy odrabianiu lekcji, nadrobieniu zaległości, rozwiązywaniu problemów, z którymi nie są w stanie sobie poradzić oraz zajęcia przy komputerach. Świetlica socjoterapeutyczna mieści się w Koronowie przy ul. Pomianowskiego 1. Zajęcia wychowawcze odbywają się w ilości 10h tygodniowo, natomiast zajęcia terapeutyczne 3h tygodniowo.

3.3.Program edukacyjno-wychowawczy z elementami profilaktyki uzależnień

W Gminie Koronowo od wielu lat prowadzony jest Program edukacyjno-wychowawczy z elementami profilaktyki uzależnień, którego celem jest profilaktyka adresowana do dzieci i młodzieży. Są to autorskie programy, przygotowane przez realizatorów. Obecnie w/w program jest prowadzony w 9 sołectwach: w Byszewie (6h/tydz.), Krapiewie (6h/tydz.), Lucimiu (6h/tydz.), Łasku Wielkim (6h/tydz.), Mąkowarsku (6h/tydz.), Nowym Dworze (6h/tydz.), Okolu (4h/tydz.), Starym Dworze (6h/tydz.) oraz Wierzchucinie Królewskim (6h/tydz.). Istotą programu jest kształtowanie prawidłowych postaw społecznych, wzajemnych relacji międzyludzkich, otwartości na świat, wzmacnianie poczucia własnej wartości, minimalizowanie lęków i niepokojów. Proponowana przez realizatorów forma profilaktyki poprzez zagospodarowanie wolnego czasu popołudniami, jak również wskazanie różnorodnych sposobów jego spędzania pokazuje młodym ludziom jak wiele mają możliwości. Program promuje zdrowy styl życia i przyczynia się do znacznego ograniczenia zachowań destrukcyjnych wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w programie.

3.4. Program edukacyjno-profilaktyczny „FreD goes net”

Dnia 1 marca 2021 r. pomiędzy Gminą Koronowo a Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii Oddział w Bydgoszczy reprezentowanym przez Pana Roberta Rejniaka – Przewodniczącego Zarządu Oddziału PTZN w Bydgoszczy zostało podpisane porozumienie o współpracy partnerskiej. Program „FreD goes net” jest programem wczesnej interwencji, skierowanym do osób w wieku 13-19 lat, które eksperymentują lub używają szkodliwie substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol, tzw. dopalacze) i doświadczają związanych z tym problemów. Są to krótkie warsztaty prowadzone z wykorzystaniem podejścia dialogu motywującego.

Z informacji uzyskanych od Przewodniczącego Zarządu Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w Bydgoszczy wynika, że w latach 2019 i 2020 w Poradni PTZN korzystało 9 osób, będących mieszkańcami Gminy Koronowo, w tym 2 osoby biorące udział w programie „Fred goes net”.

3.5. Działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Koronowie

Rodziny Punkt Konsultacyjny w Koronowie rozpoczął swoją działalność z dniem 01.01.2021 r. W/w punkt mieści się przy ul. Szosa Kotomierska 3 na II piętrze w Koronowie. Punkt udziela pomocy w zakresie: porad radcy prawnego, pomocy psychologa, psychoterapeuty oraz pracownika socjalnego. Jest to bezpłatna pomoc skierowana do mieszkańców Gminy Koronowo.

3.5.1. Porady Prawne

W Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym jest możliwość skorzystania z porad radcy prawnego, który pełni dyżury w ilości 1,5h tygodniowo. Można uzyskać pomoc w zakresie m. in. pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa cywilnego, a w szczególności o możliwościach prawnych w zakresie nadużywania alkoholu przez członka rodziny. W roku 2021 odbyły się 52 dyżury pełnione przez radcę prawnego w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Koronowie.

3.5.2. Program terapeutyczny dla osób uzależnionych od alkoholu

Program terapeutyczny dla osób uzależnionych od alkoholu realizowany jest od 2016 r. Do grudnia 2020 r. realizowany był on w Poradni Zdrowia Psychicznego przy SPZOZ w Koronowie, jednak od stycznia 2021 miejscem realizacji jest Rodziny Punkt Konsultacyjny w Koronowie, znajdujący się przy ul. Szosa Kotomierska 3. Spotkania grup mają charakter otwarty. Każda z osób kierowana jest do grupy po uprzedniej indywidualnej rozmowie z terapeutą. Do celów programu zaliczamy: zdobycie wiedzy na temat choroby alkoholowej; identyfikacja pacjenta z chorobą alkoholową; zwiększenie motywacji pacjentów do utrzymania abstynencji; uświadomienie pacjentom ich aktywnej roli w procesie trzeźwienia; zmiana sposobu myślenia i zachowania pacjentów dotyczących picia; uświadomienie pacjentom ograniczeń płynących z choroby alkoholowej; zapoznanie pacjentów z konstruktywnymi sposobami radzenia sobie z myślami o piciu, z głodem alkoholu i wprowadzenie tych sposobów w życie; uświadomienie pacjentom ich bezsilności wobec alkoholu i utratę kontroli picia; motywowanie pacjentów do samoobserwacji; zapoznanie uczestników z konstruktywnymi

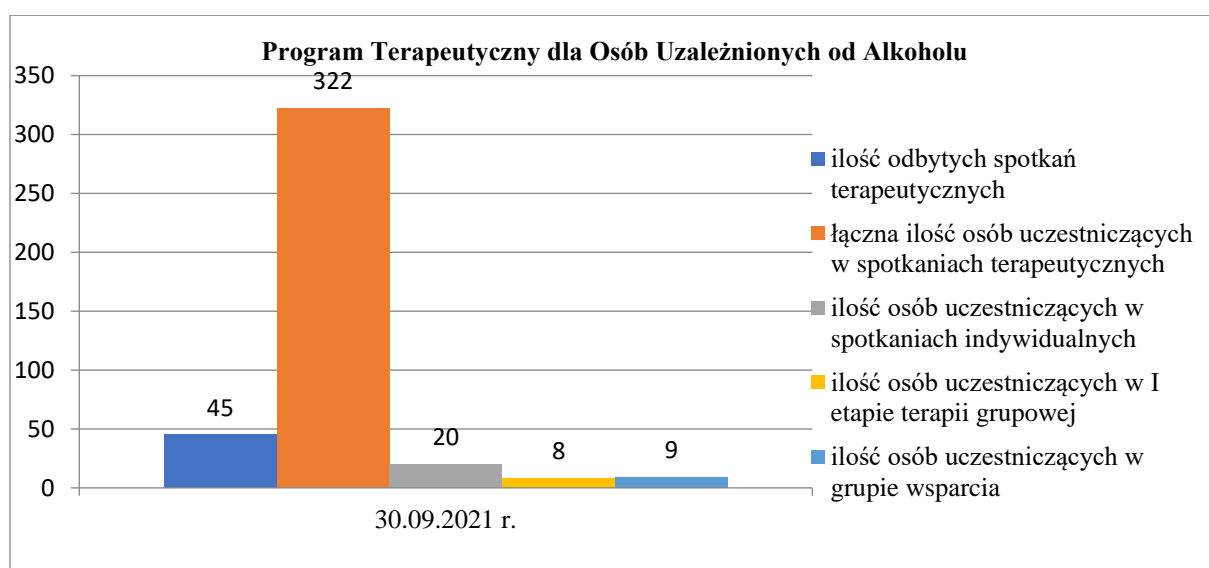
sposobami radzenia sobie z emocjami; wstępne rozpoznanie przez pacjentów psychologicznych mechanizmów uzależnienia.

Alkoholizm uznano za chorobę chroniczną. Celem leczenia jest to, aby chory radził sobie bez alkoholu, potrafił utrzymywać abstynencję i funkcjonował poprawnie w życiu, nie zaś, aby mógł pić „tak jak wszyscy”, w sposób kontrolowany.

Leczenie osoby uzależnionej od alkoholu dzieli się na trzy etapy: detoksykacja (odtrucie), terapia podstawowa i terapia pogłębiona. Jest to podział najczęściej stosowany.

Dane wg stanu na dzień 30.09.2020 r.:

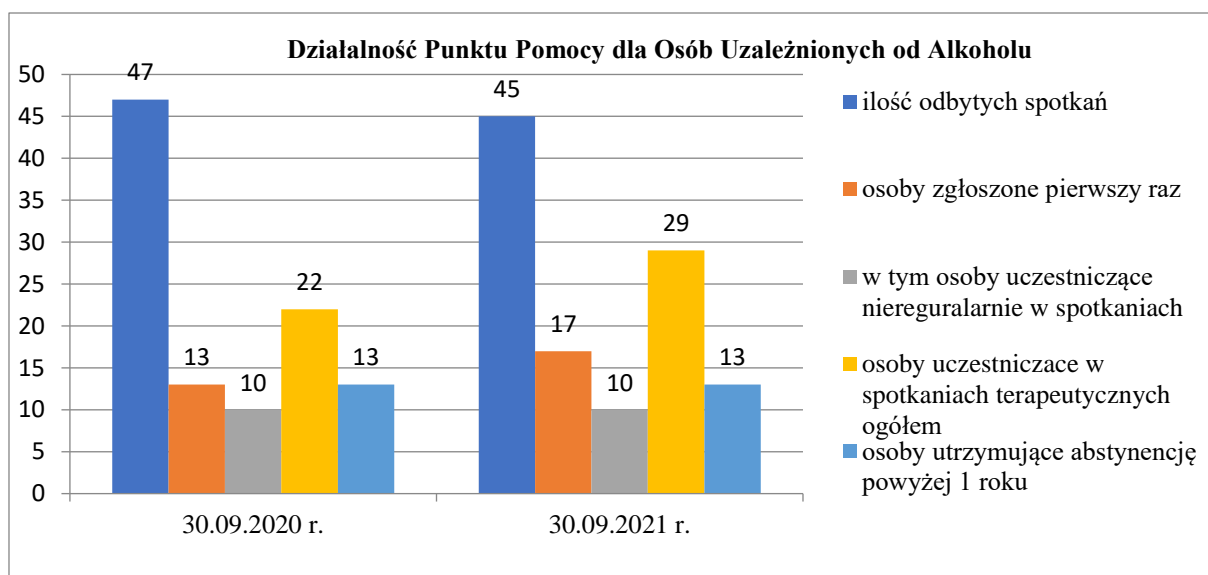
- ilość osób uczestniczących w spotkaniach grupowych oraz teleporadach łącznie – 835
- w tym, osoby uczestniczące w I etapie terapii – 263
- w tym, osoby uczestniczące w II etapie terapii – 218
- w tym, osoby należące do grupy samopomocowej – 354.

(wg danych pozyskanych od realizatora Programu Terapeutycznego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu)

3.5.3. Punkt pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu

Punkt Pomocy Osobom Uzależnionym od Alkoholu istnieje od roku 2005. Do grudnia 2020 r. znajdował się on w Poradni Zdrowia Psychicznego w Koronowie, natomiast od stycznia 2021 r. znajduje się w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym przy ul. Szosa Kotomierska 3 w Koronowie. Grupą docelową Punktu są osoby po podstawowej terapii uzależnienia w placówkach ambulatoryjnych i stacjonarnych. Są to zarówno kobiety jak i mężczyźni, pomiędzy 20 a 62 rokiem życia. Okres abstynencji uczestników waha się od kilku miesięcy do 14 lat. Punkt oferuje pomoc m.in. w identyfikacji z uzależnieniem i destrukcją picia; umiejętności radzenia sobie z głodem alkoholowym oraz nawrotem choroby, akceptacji uzależnienia od alkoholu i całkowitej abstynencji; rozpoznaniu psychologicznym mechanizmów uzależnienia; uczeniu się porządkowania życia i konstruktywnego radzenia sobie z emocjami; budowaniu motywacji do pracy nad Trzeźwościowym Programem 12 kroków.

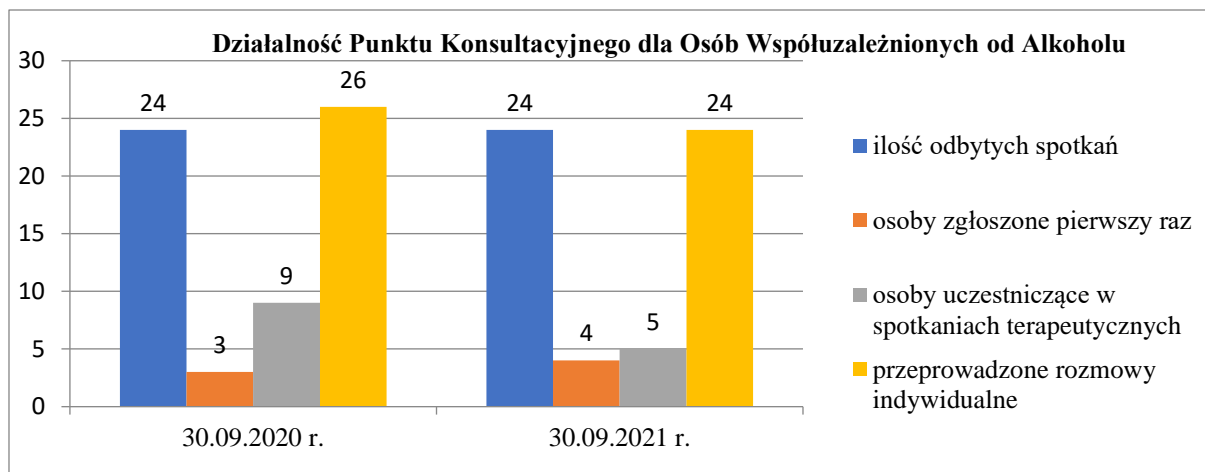

*(wg danych Punktu Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Koronowie
- dane za okres od 01.10.2020 r. do 30.09.2021 r.)*

3.5.4. Punkt konsultacyjny dla osób współzależnych

Grupa wsparcia dla osób współzależnych jest oparta na metodach wsparcia psychologicznego z elementami psychoedukacji. Informacje zwrotne uczestników wskazują na poprawę samopoczucia, zrozumienie problemu alkoholowego współzależnienia i potrzeby dalszej współpracy. Punkt konsultacyjny do grudnia 2020 r. mieścił się w Poradni Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Koronowie, natomiast od stycznia 2021 przeniesiony został do Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Koronowie, znajdującego się przy ul. Szosa Kotomierska 3.

Punkt konsultacyjny jest formą pomocy skierowaną do osób dotkniętych skutkami problemów alkoholowych w rodzinie. Pomoc ta adresowana jest do członków rodzin żyjących w przewlekłym stresie wynikającym z alkoholizmu i przemocy oraz przystosowanych do sytuacji w specyficzny, destrukcyjny sposób wskutek działania cech współzależnienia. Celem tego działania jest motywowanie i umacnianie w postawie szukania pomocy oraz nabywanie przez osoby zainteresowane kompetencji do konstruktywnego rozwiązywania problemów. Osoby współzależne nie są w stanie same poradzić sobie nie tylko z alkoholizmem osoby bliskiej, ale również ze swoimi problemami natury psychicznej i emocjonalnej. Nie mają należytego wglądu w własne destruktywne zachowania jak i świadomości istnienia psychicznych następstw współzależnienia. Punkt konsultacyjny oferuje pomoc w rozpoznaniu osobistych problemów, określeniu przyczyn destrukcyjnych zachowań, poznaniu innych konstruktywnych sposobów radzenia sobie, nauczaniu

*(wg danych Punktu Konsultacyjnego dla Osób Współzależnych od Alkoholu w Koronowie
- dane za okres od 01.10.2020 r. do 30.09.2021 r.)*

3.5.5. Punkt konsultacyjny dla młodzieży

Punkt konsultacyjny dla młodzieży oferuje poradnictwo i konsultacje dla młodzieży i młodych dorosłych do 25 r. ż., w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych (leki, narkotyki, dopalacze); poradnictwo i konsultacje związane z okresem dorastania, problemów emocjonalnych, zaburzeń nastroju, epizodów depresji, a także problemów w relacjach rówieśniczych; rozmowy motywujące do zmiany postaw i zachowania; wstępne diagnozy problemowe z zastosowaniem testów i kwestionariuszy; kierowanie do ośrodków i placówek specjalistycznych. Z oferty mogą również skorzystać rodzice oraz inni członkowie rodzin. W roku 2021 z w/w pomocy skorzystało 26 osób, w tym 11 osób pozostaje w regularnym kontakcie pod stałą opieką.

3.5.6. Punkt konsultacyjno-informacyjny

Punkt konsultacyjno-informacyjny w Koronowie oferuje:

- poradnictwo i konsultacje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: zwłaszcza: rozmowy motywujące z osobami doznającymi przemocy w rodzinie, informacje o możliwości uzyskania szeroko pojętej pomocy jaką może otrzymać osoba doznająca przemocy ze strony instytucji zarówno na terenie gminy Koronowo jak i poza gminą, wskazanie możliwości rozwiązania problemu, wskazanie konsekwencji stosowania przemocy na członków rodziny oraz wskazanie konsekwencji prawnych dla sprawców przemocy, informowanie o możliwości złożenia zawiadomienia z art. 207 kk, kierowanie w sprawach eksmisji, poradnictwo rodzinne;
- porady w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi: zwłaszcza poprzez rozmowy motywujące, pomoc w sporządzaniu wniosków o zobowiązanie osoby do podjęcia leczenia, przedstawienie mechanizmów choroby alkoholowej, wskazanie miejsc gdzie można uzyskać pomoc w zakresie terapii odwykowej zarówno na terenie gminy Koronowo jak i poza gminą, prowadzenie rozmów motywujących do zmiany postawy wśród osób nadużywających alkoholu;
- poradnictwo w zakresie rozwiązywania problemów społecznych takich jak: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezdomność, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, sytuacji kryzysowej czy klęski ekologicznej zgodnie

z ustawą o pomocy społecznej. Ponadto oferuje pomoc w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do wystąpienia o orzeczenie stopnia niepełnosprawności lub kierowania osób do zakładów opieki leczniczej czy domów pomocy społecznej, przedstawianie warunków korzystania z pomocy finansowej OPSu.

4. Realizacja gminnego programu

4.1. Zasady organizacji i koordynacji programu

Nadzór w zakresie realizacji Miejsko - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pełni Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pełnomocnik sprawuje bezpośrednią opiekę nad realizacją gminnego programu, nadzoruje merytorycznie realizację poszczególnych przedsięwzięć programu i formalną prawidłowość wydatkowania środków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie ma kompetencje inicjatorskie w zakresie polityki wobec alkoholizmu, jest ekspertem odgrywającym wiodącą rolę w kreowaniu lokalnej polityki wobec alkoholu oraz kompetencje do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia przez Sąd wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia odwykowego.

Członkowie Komisji w zakresie działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia realizują zadania polegające na:

- przyjmowaniu zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu.

O ile osoba zaproszona nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, to:

- następuje skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy),
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych (art. 26 ust. 3 ustawy),
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy V Wydziału Rodzinnego i Nieletnich.

Innym zadaniem realizowanym przez Komisję jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W tym zakresie do zadań Komisji należy:

- prowadzenie indywidualnych przypadków związanych z przemocą w rodzinie,
- udział w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,
- zbieranie i przekazywanie informacji na temat skali zjawiska przemocy,

- gromadzenie informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- informowanie odpowiednich służb o przypadkach podejrzeń o popełnieniu przestępstwa.

Ponadto:

- przeprowadzanie rozmów motywacyjno – interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskimi,
- opiniowanie wniosków o dofinansowanie zadań z zakresu profilaktyki uzależnień,
- prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Burmistrz przedłoży Radzie Miejskiej w Koronowie w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

4.2. Zadania gminnego programu i sposób ich realizacji

4.2.1. Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- kierowanie na badania biegłych psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania ustalenia zależności od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- finansowanie badań przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- wspieranie i finansowanie punktu pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych od alkoholu w ramach Punktu Konsultacyjnego,
- finansowanie programu terapeutycznego dla osób uzależnionych od alkoholu,
- współpraca w zakresie dostępności placówek służby zdrowia dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,
- wspieranie pracy i współpraca z grupą AA,
- wspieranie i finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych osób zajmujących się problemem uzależnień,
- zwiększenie dostępności materiałów informacyjnych w miejscach publicznych,
- wnioskowanie do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego i wnoszenie opłaty od wniosków,
- stała współpraca z M-GOPS i policją w zakresie pozyskiwania informacji o sytuacji rodzin i osób z problemem alkoholowym,
- dofinansowywanie udziału w konferencjach, sympoziach i innych formach związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin,
- dofinansowanie wyposażenia Poradni Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Koronowie w pomoce i sprzęt niezbędne do prowadzenia programu terapeutycznego z osobami uzależnionymi,
- wspieranie środowisk samopomocowych,
- działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- prowadzenie i finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,
- udzielanie porad psychologicznych rodzinom, w których występują problemy alkoholowe,
- dofinansowanie telefonu NIEBIESKA LINIA,
- udzielenie i finansowanie porad prawnych rodzinom osób uzależnionych,
- podejmowanie interwencji prawno - administracyjnych wobec przemocy i innych dysfunkcji rodziny powodowanych przez nadużywanie alkoholu,
- wspieranie i finansowanie programów edukacyjno – wychowawczych z elementami profilaktycznymi,
- szkolenie wybranych osób mające na celu podniesienie ich kwalifikacji w zakresie pomocy rodzinom alkoholowym oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- edukacja publiczna w postaci ulotek, broszur, poradników o tematyce zjawisk patologii społecznej i możliwościach uzyskania pomocy,
- doposażenie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną lub terapeutyczną w pomoce i sprzęty pomocne do prowadzenia w/w działań,
- wdrażanie procedury interwencji w przypadkach przemocy domowej pn. „Niebieska Karta”,
- wspieranie i finansowanie programów edukacyjno - wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień, realizowanych na terenie Gminy Koronowo,
- budowa placów zabaw na terenie Gminy dla dzieci uczestniczących w programach edukacyjno - wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień,
- zorganizowanie obozu z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- wspomaganie i finansowanie profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach oraz edukacja w zakresie zagrożeń i strat związanych z piciem alkoholu,
- wsparcie działań mających na celu edukację rodziców i wychowawców w zakresie promowania i utrzymania abstynencji wśród młodzieży,
- organizowanie konkursów, dofinansowanie spektakli teatralnych o tematyce profilaktyki uzależnień (w tym uzależnień zachowań tzw. behawioralnych),
- dofinansowanie lokalnych imprez profilaktycznych,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,

- stwarzanie możliwości zdrowego spędzania czasu wolnego przez młodzież i dzieci, w tym dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- organizacja i finansowanie kampanii profilaktycznych,
- wspieranie działań na rzecz tworzenia warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- zakup, opracowywanie, wydawanie i zlecenie druku broszur, biuletynów, ulotek, gadżetów promocyjnych z hasłami profilaktycznymi i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym,
- dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych obozów dla dzieci i młodzieży,
- finansowanie szkoleń przeprowadzanych przez ekspertów i profesjonalistów zapraszanych przez instytucje i organizacje realizujące zadania gminnego programu,
- objęcie szkoleniami z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przedstawicieli policji, pracowników pomocy społecznej, kuratorów sądowych, przedstawicieli organizacji pozarządowych i inne osoby uczestniczące w realizacji zadań gminnego programu,
- działania na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży uczestniczących w programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- wspieranie i finansowanie działalności świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży w Koronowie,
- dofinansowanie programu profilaktycznego dla skazanych,
- dofinansowanie zajęć sportowych z elementami profilaktycznymi w klubach sportowych,
- wspieranie i dofinansowanie różnych podmiotów oraz osób fizycznych prowadzących działalność w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, a także rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych,
- zorganizowanie dostępu do szkoleń przedstawicieli różnych zawodów stykających się w swojej pracy z osobami z problemem alkoholowym i członkami ich rodzin,
- wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- współpraca z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym i szkołami, w związku z realizacją celów szczegółowych (np., monitorowanie kąpielisk w okresie letnim),
- prowadzenie działań ukierunkowanych na zapobieganie nadużywania alkoholu poprzez: wspieranie działań prewencyjnych podejmowanych przez policję w środowiskach lokalnych na terenie gminy związanych z zapobieganiem i ograniczeniem przestępstw, w szczególności przestępstw związanych z nadużywaniem alkoholu oraz patologii społecznych m.in. przemocy domowej, w tym dofinansowanie dodatkowych patroli interwencyjnych prowadzonych przez Komisariat Policji w Koronowie w ramach służby dodatkowej w okresie sezonu letniego i zakup paliwa do łodzi motorowej Policji Wodnej,
- zakup literatury oraz pomocy dydaktycznych na potrzeby instytucji prowadzących działalność profilaktyczno – wychowawczą.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz zakazu promocji napojów alkoholowych prowadzone jest postępowanie na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

Ponadto:

- opiniowanie przez Miejsko - Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- systematyczne kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,
- podejmowanie działań interwencyjnych, mających na celu ograniczenie spożycia napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

4.2.2. Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem:

- zapewnienie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od środków odurzających i substancji psychoaktywnych prowadzonej przez specjalistów w Poradni Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Koronowie oraz w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Koronowie,
- przeprowadzanie badań ankietowych wśród młodzieży szkolnej i sporządzanie aktualnej diagnozy problemów narkomanii i zażywania środków odurzających i substancji psychotropowych,
- prowadzenie porad i konsultacji dla osób z problemem nadużywania środków odurzających i substancji psychotropowych,
- organizowanie i finansowanie programów edukacyjnych dla rodziców i opiekunów,
- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków odurzających i substancji psychotropowych i możliwości zapobiegania zjawisku,
- zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych. poprzez organizowanie i finansowanie dla psychologów, pedagogów szkolnych, nauczycieli programów edukacyjnych podnoszących ich kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz ułatwiających tworzenie programów wychowawczych,
- wspieranie poradni psychologiczno – pedagogicznej i finansowanie wdrażanych przez nie programów wczesnej interwencji,

- zwiększanie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używaniu środków odurzających i substancji psychotropowych poprzez organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych i środowiskowych programów profilaktycznych,
- zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, ulotki oraz innych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych, a także nagród w konkursach i zawodach.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii – pomocy psychospołecznej i prawnej:

- pomoc dla rodziców dzieci zażywających środki odurzające i substancje psychotropowe:
  - a) informowanie o formach pomocy dzieciom i młodzieży zażywających środki odurzające i substancje psychotropowe,
  - b) podnoszenie umiejętności wychowawczych,
  - c) wykrywanie zagrożeń środkami psychotropowymi występujących w rodzinach,
  - d) uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii,
  - e) przygotowanie rodziny do powrotu jej członka po zakończonej terapii,
  - f) prowadzenie grup wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od środków odurzających i substancji psychotropowych,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, przemocy w rodzinie oraz z zakresu pracy socjalnej,
- współorganizowanie wspólnie z placówkami oświatowymi w okresie ferii zimowych półkolonii dla dzieci i młodzieży będących integralnym elementem i zarazem uzupełnieniem prowadzonych w szkołach przedsięwzięć profilaktycznych,
- udzielanie porad prawnych w zakresie przeciwdziałania narkomanii, przemocy w rodzinie, sytuacji kryzysowych itp.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- udzielanie wsparcia szkołom podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w podejmowaniu i rozwijaniu różnorodnych form oddziaływań profilaktycznych. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- a) realizację środowiskowych programów profilaktycznych prowadzonych na terenie szkół,
  - b) festyny, spektakle, warsztaty,
  - c) współpracę ze szkołami w realizacji zadań wynikających z programów wychowawczych i programów profilaktyki szkolnej, prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w świetlicy socjoterapeutycznej w Koronowie i świetlicach środowiskowych na terenie Gminy Koronowo,
- organizowanie wypoczynku letniego w formie bezpłatnego obozu z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych uczestniczących w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych,
  - organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
  - współorganizowanie konferencji i narad na temat rozwiązywania problemu narkomanii oraz szkoleń dotyczących profilaktyki używania środków odurzających i substancji psychotropowych,
  - upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotkowej poprzez plakaty, ulotki, informatory, gazetki szkolne,
  - zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, ulotki oraz innych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych, a także nagród w konkursach i zawodach,
  - realizowanie elementów profilaktyki podczas imprez organizowanych na terenie miasta i gminy Koronowo,
  - dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z elementami profilaktyki,
  - dofinansowanie specjalistycznych szkoleń z dziedziny przeciwdziałania narkomanii dla grup zawodowych zajmujących się prowadzeniem działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą,
  - uczestniczenie w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych, obejmujących problematykę narkomanii, m.in. poprzez zakup pakietów materiałów profilaktyczno – edukacyjnych niezbędnych do przystąpienia w organizowanych przedsięwzięciach (przy udziale szkół do rozpowszechniania idei kampanii).

IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- udzielanie wsparcia placówkom oświatowym i kulturalnym w prowadzeniu działań związanych z profilaktyką narkomanii,
- współpraca z Komisariatem Policji w Koronowie, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koronowie, placówkami oświatowymi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych,
- wspieranie współpracy środowiska szkolnego ze środowiskiem lokalnym (policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, ośrodkami ds. uzależnień, lekarzami, psychologami, terapeutami, stowarzyszeniami itp.) będzie obejmować działania edukacyjne polegające na dostarczaniu podstawowych informacji na temat:

- a) rodzajów środków odurzających i substancji psychotropowych, konsekwencji zdrowotnych, psychicznych i społecznych związanych z ich zażywaniem,
- b) sygnałów, które mogą świadczyć o zagrożeniu związanym z zażywaniem środków odurzających i substancji psychotropowych,
- c) instytucji, w których uzyskać można profesjonalną pomoc,
- d) konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem, czy też zażywaniem środków odurzających i substancji psychotropowych,
- prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących zadania obejmujące problematykę narkomanii, w szczególności dla pracowników placówek oświatowych, kulturalnych, pracowników socjalnych, kuratorów, funkcjonariuszy policji itp.

V. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

- udzielanie zainteresowanym informacji o ośrodkach i grupach terapeutycznych oraz grupach wsparcia,
- przygotowanie pracowników socjalnych do podejmowania interwencji społecznej,
- pomoc pracowników socjalnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie w zakresie udzielania pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

4.3. Zasady finansowania programu

Finansowanie realizacji zadań niniejszego programu będzie dokonywane zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ramach środków pochodzących za wydane zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Wynagrodzenie dla członków komisji ustala się wg procentowego wskaźnika minimalnego wynagrodzenia w kraju na podstawie danych GUS, za każde posiedzenie następująco:

1. dla przewodniczącego komisji	- w wysokości 13 %.
2. dla zastępcy przewodniczącego komisji	- w wysokości 12 %.
3. dla członków komisji	- w wysokości 10 %.

Do podróży służbowych członków komisji stosuje się przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 marca 2013 r., w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. 2013 poz. 167 ze zm.).

4.4. Plan wydatków na realizację programu

Szczegółowy plan wydatków programu zostanie określony w uchwale budżetowej Gminy Koronowo na każdy rok.

Dział	Rozdział	Kwota	Zadanie
851	85153	15 000,00 zł	Udzielanie pomocy psychologicznej dla rodzin, w których występuje problem używania substancji psychoaktywnych
		15 000,00 zł	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych i podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach edukacyjno-wychowawczych
	85154	300 000,00 zł	Udzielanie pomocy prawnej, psychospołecznej, terapeutycznej dla rodzin, w których występuje problem nadużywania alkoholu
		200 000,00 zł	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych i podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach edukacyjno-wychowawczych i socjoterapeutycznych
		40 000,00 zł	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
		30 000,00 zł	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień
	Razem		600 000,00 zł

Niniejsze opracowanie – praca zespołowa Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie.

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, uzależnieniami behawioralnymi i przeciwdziałaniem narkomanii. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii sporządzany na okres nie dłuższy niż 4 lata i uchwalany przez radę gminy.

Konieczność podjęcia niniejszej uchwały wynika z treści art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, który stanowi, że gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. zachowują moc do dnia uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w brzmieniu nadanym ww. ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r.

Gminny program przyjęty w niniejszej uchwale jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach i został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Koronowo. Przyjęcie programu pozwoli na zajęcie się problematyką uzależnień behawioralnych oraz minimalizacją szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Środki finansowe na realizację gminnego programu będą pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Realizatorem programu będzie Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Koronowo na lata 2022 – 2025 jest konieczne i uzasadnione.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	LIV/473/22
Data dokumentu	2022-03-30
Organ wydający	Rada Miejska w Koronowie
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Koronowo na lata 2022 - 2025
Identyfikator dokumentu	3ECBB37A-BC5B-4B2C-A0B5-148767AFBA9A

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-473907381
Numer seryjny	16C8594F9519BC33088220A34C55E790
Osoba podpisująca	Katarzyna Szulta-Romaniuk\; Przewodnicząca Rady Miejskiej
Instytucja	Gmina Koronowo
Miejscowość	Koronowo
Województwo	kujawsko-pomorskie
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	30.03.2022 13:23:48
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL